

Sygnatura akt VI U 654/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Tomasz Korzeń

Protokolant st. sekr. sądowy Anna Kopala

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 maja 2016 roku

sprawy z odwołania W. L.

od decyzji z dnia 18 czerwca 2014 roku znak (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o przyznanie renty

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 18 czerwca 2014 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje W. L. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 maja 2014 do 30 listopada 2015 roku,

II. umarza postępowanie za okres od grudnia 2015 roku,

III. w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

SSO Tomasz Korzeń

VI U 654/14 UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 czerwca 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił W. L. prawa renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczony W. L. odwołał się od tej decyzji żądając przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podał, że jest człowiekiem schorowanym, samotnym, pozostaje pod stałą opieką lekarską, cierpi na nadciśnienie bóle kręgosłupa i stawów, żylaki, wadę wzroku, miażdżycę. Stan jego zdrowia pogarsza się. Decyzja organu rentowego jest dla niego krzywdząca.

W odpowiedzi na odwołanie **Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.** wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że Komisja Lekarska ZUS w Z. orzeczeniem z dnia 10 czerwca 2014 r. uznała, że badany nie jest niezdolny do pracy. Mając to na względzie pozwany wydał sporną decyzję.

Sąd ustalił co następuje:

W. L. urodził się (...). Posiada wykształcenie zawodowe – elektromonter. Dotychczas pracował jako ślusarz, pracowni gospodarczy, robotnik magazynowy, elektromonter, elektryk, kierowca, mechanik, instruktor nauki jazdy, spawacz, kotlarz, traktorzysta. 4 maja 2011 r. doznał wypadku przy pracy w wyniku którego wyrokiem z dnia 25 stycznia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie IV I 372/11 przyznał mu prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości 4 515 zł.

Od dnia 11 kwietnia 2014 r. do 30 kwietnia 2014 r. W. L. przebywał na zasiłku chorobowym.

Dnia 22 kwietnia 2014 r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 14 maja 2015 r. lekarz orzecznik ZUS ustalił, że skarżący nie jest niezdolny do pracy. Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 10 czerwca 2014 r. również ustaliła brak niezdolności do pracy ubezpieczonego. W decyzji z dnia 18 czerwca 2014 r. organ rentowy odmówił mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Obecnie ubezpieczony pobiera rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 grudnia 2015 r. do 31 marca 2019 r.

częściowo bezsporne, a nadto dowody:

w aktach organu rentowego: tom I: wyrok w sprawie IV U 372/11 k. 58; tom V: świadectwa pracy i umowy o pracę k. 9, 85; raport k. 89, informacja k. 96; tom IV: świadectwa pracy i umowy o pracę k. 4-18, 100-103

U ubezpieczonego rozpoznano: chorobę wieńcową stabilną, przebyty w 1996 r. zawał ściany dolnej mięśnia sercowego, przebytą angioplastykę prawej tętnicy wieńcowej, nadciśnienie tętnicze, miażdżycę tętnic kończyn dolnych w okresie początkowym, okresowy zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego na podłożu zmian zwyrodnieniowo – zniekształcających bez istotnego deficytu ze strony układu ruchu i układu nerwowego, żylaki obu kończyn dolnych, przebyte złamanie kości śródstopia lewego, przebyte wygojone złamanie kości bocznej stawu skokowego prawego bez przemieszczenia odłamów, a także zwyrodnienie płamki oka prawego w przebiegu suchego AMD, z zajęcią płamką oka lewego, ze zwężeniem koncentrycznym pola widzenia obojga oczu. Ze względu na stan układu wzrokowego ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy. Nieznane są skuteczne metody leczenia AMD postaci suchej, które mogłyby spowodować poprawę widzenia i pola widzenia ubezpieczonego. Nie jest on zdolny do pracy na wysokości, przy maszynach w ruchu ciągłym, jako kierowca zawodowy, mechanik samochodowy, elektryk, spawacz, traktorzysta, instruktor nauki jazdy.

dowód: opinia biegłych sądowych: lekarza ortopedy H. M., lekarza neurologa B. M. i lekarza kardiologa G. K. k. 21-25

opinia lekarza okulisty D. P. k. 31-32, 70, 163

opinia lekarza medycyny pracy R. G. k. 113-115

dokumentacja medyczna k. 29-30, 129, 184-185

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2015.748; dalej jako ustawa) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: **Orzeczenia [1]1)** jest niezdolny do pracy; **Akty interpretujące [1]Orzeczenia [3]2)** ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy; **Orzeczenia [3]3)** niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b), pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a), pkt 10 lit. a), pkt 11-12, 13 lit. a), pkt 14 lit. a) i pkt 15-17 oraz art.7 pkt 1-4, 5 lit. a), pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Natomiast art. 12 ustawy stanowi, iż niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust. 1), całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (ust.2), a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust.3). Stosownie do treści art. 13 ust. 1

ustawy przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Ust. 4 tego przepisu stanowi zaś, iż zachowanie zdolności do pracy w warunkach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie stanowi przeszkody do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy.

W sprawie istotnym było ustalenie czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy. Spełnienie pozostałych warunków przyznania prawa do renty, określonych w art. 57 i 58 ustawy, nie było kwestionowane. Poziom kwalifikacji ubezpieczonego należało ocenić z racji posiadanego wykształcenia i wykonywanej w pracy. W związku z powyższym Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych: ortopedy, neurologa, okulisty i lekarza medycyny pracy.

Biegli: ortopeda H. M., neurolog B. M. i kardiolog G. K. rozpoznali u ubezpieczonego chorobę wieńcową stabilną, przebyty w 1996 r. zawał serca, nadciśnienie tętnicze, miażdżycę tętnic kończyn dolnych, okresowy zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego, żylaki obu kończyn dolnych, przebyte złamanie kości śródstopia lewego i przebyte złamanie kości bocznej stawu skokowego prawego i ustalili, że schorzenia te nie powodują niezdolności do pracy. Brak niedowładów, istotnej dysfunkcji ruchomości kręgosłupa. Sprawna funkcja lokomocyjna kończyn dolnych, stóp. Choroba wieńcowa ma przebieg stabilny. Nie stwierdza się następstw przebytego w 1996 r. zawału serca. Nadciśnienie tętnicze przebiega bez istotnych klinicznie zmian narządów. Miażdżycy nie upośledza sprawności ruchowej, zmiany miażdżycowe nie powodują zaburzeń hemodynamicznych przepływu krwi.

Biegła okulista D. P. rozpoznała u skarżącego obuoczną degradację plamek (AMD), w tym w oku prawym postać suchą nie kwalifikującą się do leczenia. Praktyczna jednooczność z koncentrycznym zwężeniem pola widzenia lepszego oka oraz niedowidzenie tego oka wykluczają pracę w zawodzie wyuczonym i wykonywanym. Jako jednooczny nie może zawodowo prowadzić pojazdów, pracować przy maszynach w ruchu i na wysokości, ze względu na upośledzenie pola widzenia i ostrości wzroku lepszego oka dopuszczona wyłącznie praca na poziomie zerowym. Częściowa niezdolność do pracy ma charakter trwały gdyż nieznane są skuteczne metody leczenia AMD w postaci suchej, które mogłyby spowodować poprawę widzenia i pola widzenia ubezpieczonego.

Biegła lekarz medycyny pracy R. G. rozpoznała u ubezpieczonego chorobę niedokrwienną serca pod postacią dusznicy bolesnej stabilnej, stan po angioplastyce prawej tętnicy wieńcowej, nadciśnienie tętnicze, początkowe zmiany miażdżycowe naczyń kończyn dolnych, żylaki kończyn dolnych, zespół bólowy kręgosłupa na tle zmian zwyrodnieniowo – dyskopatycznych bez istotnej dysfunkcji ruchowej, przebyte złamanie kości śródstopia lewego, obuoczną degradację plamek, praktyczną jednooczność z koncentrycznym zwężeniem pola widzenia lepszego oka oraz niedowidzenie tego oka, otyłość, nikotyzm, i ustaliła, że badany jest częściowo niezdolny do pracy zgodnej z kwalifikacjami wymagającej prawidłowej ostrości wzroku, prawidłowego widzenia stereoskopowego. Nadciśnienie tętnicze wymaga systematycznego leczenia lecz nie powoduje niezdolności do pracy, W badaniu przedmiotowym bez upośledzenia funkcji układu ruchu, objawów podrażnienia układu nerwowego. Z uwagi na niedowidzenie oka prawego (praktycznie jednooczny) nie jest zdolny do pracy na wysokości, przy maszynach w ruchu ciągłym, jako kierowca zawodowy, mechanik, elektryk, spawacz, kierowca, traktorzysta, instruktor nauki jazdy. Biegła lekarz medycyny pracy wskazała, że pozostawia ostateczną opinię w zakresie chorób oczu specjalistom w tej dziedzinie.

Sąd w pełni dał wiarę opiniom biegłych albowiem wskazali oni występujące u ubezpieczonego schorzenia i ocenili ich wpływ na zdolność do pracy. Biegli oparli się na dokumentacji medycznej zawartej w aktach organu rentowego, aktach sprawy, wywiadzie uzyskanym od skarżącego oraz na jego bezpośrednim badaniu. Opinie sporządzili w sposób jasny, konkretny i spójny. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 03 listopada 1976 r. w sprawie IV CR 481/76 -OSNC 1977/5-6/102 „sąd nie może oprzeć swego przekonania o istnieniu lub braku okoliczności, których zbadanie wymaga wiadomości specjalnych, wyłącznie na podstawie konkluzji opinii biegłego, ale powinien sprawdzić poprawność poszczególnych elementów opinii, składających się na trafność jej wniosków końcowych.” Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawiony pogląd i opierając się o niego uznał, iż opinie biegłych spełniają te kryteria. Wnioski

końcowe opinii stanowiły bowiem integralną część z innymi poszczególnymi ich elementami. Analiza wskazanych elementów wskazuje zdaniem Sądu na wiarygodność opinii. Opinie biegłych są również logiczne. Nie ujawniły się żadne okoliczności w sprawie, które podważałyby rzetelność sporządzonych opinii przez biegłych. Opinie były również obiektywne albowiem biegli nie mieli żadnego interesu w tym by ustalić stan zdrowia ubezpieczonego odmiennie od faktycznego. Zarzuty ubezpieczonego co do opinii biegłych: lekarza ortopedy H. M., lekarza neurologa B. M. i lekarza kardiologa G. K. dotyczące wadliwości opinii stanowią jedynie polemikę z prawidłowo uzasadnionym stanowiskiem i kwestionują wnioski, które są sprzeczne z interesem ubezpieczonego. Prawidłowość opinii tych biegłych potwierdzona została przez kolejną biegłą lekarza medycyny pracy R. G., którą również uznała brak niezdolności do pracy skarżącego z powodu schorzeń ortopedycznych, neurologicznych i kardiologicznych. Fakt, że ubezpieczony cierpi na chorobę wieńcową, nadciśnienie tętnicze, miażdżycę tętnic, okresowy zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego, żylaki i przebyte złamania samo przez się nie powoduje jego niezdolności do pracy. Dopiero stopień nasilenia tych chorób może powodować zaistnienie tej niezdolności, co w przypadku ubezpieczonego nie ma miejsca.

Rozstrzygająca w sprawie okazała się opinia biegłej sądowej lekarza okulisty D. P., która poparta opinią biegłej sądowej lekarza medycyny pracy R. G., stanowiła podstawę przyznania prawa ubezpieczonego do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony nie wnosił zastrzeżeń do opinii biegłej R. G. i biegłej D. P.. Organ rentowy ostatecznie uznał stanowiska obu tych biegłych za rozstrzygające sprawę. Opinie biegłych w sprawie stanowią miarodajne źródło wiadomości specjalnych w procesie. W istocie ocena opinii biegłego w procesie sprowadza się bowiem do jej kontroli w zakresie zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, a także jej zrozumiałości i kompletności podstawy faktycznej, na której oparł się biegły opiniując (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30.04.2015 r., III AUa 672/14, Lex Omega).

Sam fakt istnienia nawet licznych schorzeń powodujących konieczność pozostawania w stałym leczeniu nie stanowi samodzielnej przyczyny uznania choćby częściowej niezdolności do pracy, jeżeli leczenie jest skuteczne chociaż w pewnych okresach wymaga od leczącego się czasowych zwolnień lekarskich z powodu niezdolności do pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2005 r., II UK 288/04 – OSNP 2006, nr 5-6, poz. 99). Zachowanie zdolności do pracy odpowiadającej kwalifikacjom ubezpieczonego przesądza o braku niezdolności do pracy w rozumieniu art. 12 i 13 ustawy. Istnienie pewnych przeciwwskazań jedynie to wykonywania niektórych czynności związanych z pracą nie przesądza o znacznym ograniczeniu zdolności do pracy. Analiza wszystkich okoliczności w sprawie w ujęciu aspektów medycznych (gdzie brany jest pod uwagę charakter i przebieg procesów chorobowych oraz ich wpływ na stan czynnościowy organizmu) oraz socjalnych (gdzie uwzględnia się posiadane kwalifikacje, wiek, zawód, wykonywane czynności i warunki pracy oraz możliwość dalszego wykonywania pracy zarobkowej, a także możliwość przywrócenia zdolności do pracy przez leczenie i rehabilitację lub przekwalifikowanie zawodowe) wskazuje, że ubezpieczony jest niezdolny do pracy.

W myśl art. 6 K.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z zasadą kontradyktoryjności, ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, Lex 29440). Obowiązująca w procesie cywilnym zasada kontradyktoryjności nie obliuguje sądu do bezwzględного poszukiwania prawdy obiektywnej. Wedle wymienionych przepisów, ciężar dostarczenia w postępowaniu sądowym materiału procesowego spoczywa, zasadniczo na stronach, a sąd utracił prawo prowadzenia dochodzenia w celu ustalenia dowodów koniecznych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 maja 2008 roku, ACa 175/08, Lex 465069). Art. 232 K.p.c. określa, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że ciężar dowodu, iż ubezpieczonemu przysługuje prawo do renty spoczywał na ubezpieczonym. Ubezpieczony sprostował temu zadaniu, przedstawił dowody potwierdzające dochodzone roszczenie.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, z urzędu dopuszczając dowód z opinii biegłych oraz dokumentów w aktach organu rentowego. Sąd oparł się na opinii biegłych oraz na dokumentach, których wiarygodności strony nie kwestionowały.

Mając na względzie, że W. L. do dnia 30 kwietnia 2014 r. pobierał zasiłek chorobowy, zaś za okres od 1 grudnia 2015 r. do 31 marca 2019 r. przysługuje mu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 K.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał skarżącemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 maja 2014 r. do 30 listopada 2015 r. zaś na podstawie art. 477¹⁴ § 1 K.p.c. w pozostałym zakresie odwołanie oddalił. Zgodnie z art. 100 ust. 2 ustawy nie jest bowiem dopuszczalne równoczesne pobieranie dwóch konkurencyjnych lub wyłączających się świadczeń z ubezpieczenia społecznego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29.08.2013 r., III AUa 233/13, Lex nr 1386177). Za dalszy okres postępowanie umorzono, wobec przyznania renty (art. 477¹³ K.p.c.).

SSO Tomasz Korzeń